

Beer in de kijker

Gio van 't Ganzenhof, een traditionele kruisingsbeer

In het seizoen 2025.3 gaat de titel 'Beer in de kijker' naar Gio van't Ganzenhof, een Piétrain-beer van KI Bevel. Gio werd gefokt door Florent Deboes uit Tienen, en behaalde uitstekende cijfers in de kraam- en vleesvarkensstal.

Als we naar het exterieur van Gio kijken, is het onmiddellijk duidelijk dat we hier te maken hebben met een old school Belgische Piétrain.

Pure Piétrain

Gio van't Ganzenhof is een beer met geweldige breedte over de hele lengte, met uit de kluiten gewassen schouders en hammen waar de staart laag en diep ingeplant is. Kortom het is een echte kruisingsbeer die heel geschikt is voor een iets robuustere leefbare zeug waaraan wat conformatie moet toegevoegd worden.

Cijfers in lijn met exterieur

Bij de prestaties van de nakomelingen vallen onmiddellijk deze in de kraamstal op. Zo waren er bij 21 worpen gemiddeld 17,14 levend geboren biggen, waarvan er 2 verlegd werden. Bij de biggen die bij de zeug bleven, bedroeg de kraamstaluitval uiteindelijk slechts 11,3%. Niet onverwacht was de score voor vitaliteit van deze worpen dan ook uitstekend,

Beer Gio van 't Ganzenhof van fokker Florent Deboes uit Tienen en eigenaar KI Bevel. Foto: Florent Deboes

en werden er nagenoeg geen geboortefwijkingen zoals balbreuken en zwemmers vastgesteld. Dit resulteerde dan ook in een topkraamstalindex van 152,4 punten (zie tabel). Deze gunstige cijfers

zien we wel regelmatig terugkeren bij de typische Piétrains waar het heterosiseffect maximaal speelt bij Large White x Landras F1- en rotatiekruisingszeugen.

TABEL 1

Top van de actieve beren afgetest in 2025.3 (volledige lijst raadpleegbaar op www.vpfo.be)

Beer	Stambknr.	Vader	Type	N	DG	VC	SLKW	BETR.	JG	DVO	КСI	BETR.	Eigenaar
Piétrain OPTIMAL PRIME													
Gio Van 'T Ganzenhof	242A304	Donkey Ter Ganzendries	KIG	26	109	134	139	0.924	111	83	152,4	0,744	Comav Cv-Ki Bevel
Fecco V't Vogeltje	233E291	Diaco Van 'T Lindenerf	KI	26	122	122	126	0.865	110	106	129,0	0,685	Comm. V. Ki Centrum Cornette Domien
Gerard Ter Ganzendries	242C920	Abraham	KIG	26	125	122	129	0.928	122	108	108,7	0,727	Naert-Vander Meulen Bvba
Gaby Ter Ganzendries	242C917	Abraham	KIG	26	120	119	126	0.929	100	115	108,1	0,724	Naert-Vander Meulen Bvba
Fruх Van Het Loonderhof	237A400	Draxler	KIG	27	114	113	116	0.929	117	105	140,7	0,751	Comav Cv-Ki Bevel
Piétrain OPTIMAL													
Futar Van Het Rozenhof	233B200	Andy Van Het Rozenhof	KIG	26	126	126	92	0.897	87	120	113,2	0,751	Ki Centrum Oudenburg
Freddy Van Het Loonderhof	237A261	Donkey Ter Ganzendries	KIG	27	109	110	110	0.932	110	101	144,1	0,708	K.I. Clincke Bart & Paul
Gabi Van De Blomberg	243P002	Amore Van De Blomberg	KIG	26	123	110	88	0.925	128	108	125,0	0,728	Ki Centrum Blomme Bvba
Piétrain PREMIUM													
Gido Van 'T Ganzenhof	242A305	Donkey Ter Ganzendries	KIG	26	87	116	119	0.927	85	92	147,2	0,725	Comav Cv-Ki Bevel
Gudo Van De Janshoek	247B634	Ebro-Nn Van De Janshoek	KIG	26	99	117	115	0.925	117	97	118,4	0,658	Gorssen Jan
Fre Van Het Loonderhof	237A234	Diablos Ter Ganzendries	KIG	27	98	107	127	0.930	101	106	113,9	0,709	K.I. Clincke Bart & Paul

Bron: www.vpfo.be

Berekeningen: Onderzoeksgroep Huisdierengenetica, Departement Biosystemen, KULeuven in opdracht van VPF

VPF en de onderzoeksgroep Huisdierengenetica kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor rechtstreekse of onrechtstreekse schade als gevolg van het gebruik van bovenstaande gepubliceerde cijfers. In bijgevoegde tabel vind je de berekening van de fokwaardeschatting van de Vlaamse Piétrain Fokkerij (VPF). Het gaat om beren die in mei en juni 2025 (seizoen 2025.3) zijn afgetest in Rumbek. Onder 'TI' bevinden zich 3 predikaten/labels. Optimal Prime (OPS) is het predikaat dat toegekend wordt aan het topsegment onder de VPF-beren. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor zowel levensgroei, voederconversie als slachtkwaliteit. Optimal (OS) is het predikaat dat toegekend wordt aan de beren voor optimale en efficiënte productie van Belgische vleesvarkens. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor groei en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor slachtkwaliteit. Premium (PS) is het predikaat dat toegekend wordt aan beren die garant staan voor een hoog vleespercentage en een uitstekende conformatie bij de nakomelingen. Deze beren hebben hoge fokwaardes voor slachtkwaliteit en voederconversie, met een standaardfokwaarde voor groei. Type: type onderzoek: KI: Nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen; KIG: nakomelingenonderzoek voor beren op basis van gekruiste nakomelingen en het eigen genotype op SNIP chip; N: aantal onderzochte nakomelingen; JG: fokwaarde voor jeugdgroei aan de hand van het gewicht bij opzet in de vleesvarkensstal; DVO : fokwaarde voor dagelijkse voederopname (cijfer boven 100 is gunstig) DG: fokwaarde voor levensgroei; VC: fokwaarde voor voederconversie; SLKW : fokwaarde voor karkaskwaliteit gemeten met Autofom (cijfer boven 100 is gunstig); BETR: betrouwbaarheid van de gegevens: onbetrouwbaar=0, zekerheid=1; KSI : is de totaalindex (KSI) waar de kraamstaltenmerken vitaliteit, % balbreuken, % zwemmers en kraamstaluitval, bij de nakomelingen, ingewogen worden. 120 punten is het populatiegemiddelde, bij een cijfer boven 120 kan men beter dan gemiddelde kraamstalprestaties verwachten; STATUS: (A): aanwezig op KI-centrum, (*): beer was reeds verwijderd van KI-centrum op moment van de berekening van de fokwaarde. Berekeningen met behulp van het Single-Step-Genomisch-BLUP-systeem. Berekeningen door Onderzoeksgroep Huisdierengenetica, Departement Biosystemen, KULeuven in opdracht van VPF.

Als vleesvarken moesten de nakomelingen van Gio van 't Ganzenhof al niet veel onderdoen in de selectiemesterij, waar vooral voederconversie (2,148) en karkaskwaliteit (MBI/AFI 2,99) meer dan uitstekend waren. Deze cijfers resulteerden bij de vader in een fokwaarde voor de voederconversie van 134 punten en voor de slachtkwaliteit van 139 punten (zie tabel). De groei was met 796 g/d en 109 punten dan weer eerder gemiddeld.

De appel valt niet ver van de boom

Ondanks de lage erfelijkheidsgraad voor kraamstaluitval van een kleine 12%, merken we toch een gestage vooruitgang in dit kenmerk. Het is dan ook geen toeval dat we in de afstamming van Gio heel wat toppers voor dit kenmerk terugvinden, zoals Donkey, Zilver, Netel en Ronse.

Net zoals in de vorige 2 'beer in de kijker'-artikels (in *Landbouwleven* van 17 juli en 9 oktober) zien we ook nu weer Zinko als grootvader tevoorschijn komen, ditmaal echter via de vaderlijn. Deze bloedlijn staat garant voor voederconversie- en karkaskwaliteitstoppers, die in combinatie met traditionelere lijnen de groei omhoogtrekken.

Belgische karkaskwaliteit blijft belangrijk bij KI Bevel

KI Bevel is gelegen in de gemeente Nijlen tussen Lier en Herentals. Deze varkensarme regio blijkt een grote troef te zijn in het verkrijgen en behouden van een hogegezondheidsstatus, met onder andere een PRRS-negatieve status. Daarnaast staan ze

bekend als het KI-centrum waar zeugenlijnen van verschillende soorten Landrassen en Large White liggen. Deze worden gebruikt voor de rotatiekruising bij zeugenhouders die hun eigen zeugen fokken. Sinds maart 2021 is KI Bevel ook de spil om het sperma van Suisag Landras en Edelvarken (Large White) te verdelen over de 12 verschillende Vlaamse KI-centra die ook eigen Vlaamse Piétrain-fokkerij (VPF)-Piétrainberen hebben liggen. Zo kunnen ook hun klanten, verspreid over heel België, deze zeugenlijngenetica vlot gebruiken.

Voor rotatiekruisingszeugen blijven de traditioneler gefokte Piétrain-beren zoals Gio van 't Ganzenhof uitermate geschikt. De goede slacht- en uitsnijrendementen, naast een extra vleugje conformiteit, dragen bij aan de uitstekende karkaskwaliteit. Die draagt samen met een degelijke groei bij aan een heel lage voederconversie. Bij dit type beren tracht men dan ook het Optimal Prime-predikaat te behalen in het nakomelingenonderzoek. De vitaliteit en zelfredzaamheid van de biggen door de maximale heterosis is hierbij mooi meegenomen.

De bedrijfsleider van KI Bevel, Marc Lauwersen, is dan ook uitermate trots dat de gemiddelde kraamstalindex van 127 van hun VPF-Piétrainberen het hoogste is van België. Hierbij is er extra aandacht voor de fokwaarde voor kraamstaluitval, die gemiddeld maar liefst op 138,6 punten ligt. Hierin probeert KI Bevel zich echt te onderscheiden! Voorts werd de laatste jaren ook geïnvesteerd in stress-negatieve en veerkrachtige VPF-groeiberen. Zo behaalden meerdere van deze beren reeds het predikaat Optimal door de

Jinte Vingerhoets is laboratoriumverantwoordelijke bij KI Bevel. Foto: KI Bevel

prestaties van de nakomelingen in de selectiemesterij. Bij deze beren wordt dan ook wat meer aandacht besteed aan de nieuwste fokwaarde 'levenskracht', die garant staat voor robuustere varkens in de vleesvarkensstal.

Jurgen Depuydt (VPF)

Vooral Nederlandse zeugenstapel krimpt

Europese zeugenstapel daalt fors, varkensstapel stabiel

Volgens cijfers van statistiekbureau Eurostat daalde in de eerste jaarhalf het aantal zeugen in de 13 belangrijkste varkenslanden van Europa met bijna 3% tegenover dezelfde periode in 2024. Vooral Nederland, Spanje en Polen zagen hun zeugenstapel fors krimpen. De Europese varkensstapel groeide dit voorjaar daarentegen met 0,5%.

Procentueel groeide de varkensstapel in Denemarken het meest, namelijk met +5,6% naar 11,89 miljoen varkens. Daarna volgt Hongarije, met +3,8%, tot 2,85 miljoen varkens. Spanje, de grootste varkensproducent in de Europese Unie, rapporteerde een stijging met 3,6% naar 33,75 miljoen varkens. Ook in Frankrijk is er sprake van een lichte stijging (0,8%) naar 11,9 miljoen varkens.

Toch veel dalers

In de andere landen zakte de varkensstapel in de eerste 6 maanden van 2025. In Ierland daalde het aantal varkens zelfs aanzienlijk, namelijk met 7,4% tot 1,56 miljoen varkens. Dit land heeft daarmee, op Zweden na, de kleinste varkensstapel van de 13 belangrijkste varkenslanden.

Nederland moet de op een na grootste daling incasseren: -6%, tot een totaal van 9,85 miljoen varkens. Duitsland is na Spanje het land met de meeste varkens in de Europese Unie. Door een daling van 1,2% in de varkensstapel (tot 20,9 miljoen varkens) groeit de afstand tot de koploper echter wel.

In de 13 belangrijkste varkenslanden in de EU daalde de zeugenstapel met 2,9%. Foto: AV

De Roemeense varkensstapel is dit voorjaar met 3,2% gedaald, tot 2,92 miljoen varkens. In België komt de daling uit op 2% (tot 5,27 miljoen varkens), in Oostenrijk op 1,4% (tot 2,49 miljoen varken) en in Italië op 1,1% (tot 7,98 miljoen varkens). In Zweden en Polen bleef de varkensstapel ongeveer gelijk, met respectievelijk een daling van 0,4%, tot 1,32 miljoen dieren en in Polen met 0,1% tot 7,98 miljoen varkens.

Bijna 3% minder fokzeugen

Gemiddeld over de 13 belangrijkste varkenslanden daalde de zeugenstapel wel met 2,9%, tot 9,28 miljoen zeugen.

Vooral Nederland laat procentueel gezien de grootste daling in de zeugenstapel zien, namelijk met 7% tot

793.000 dieren. Eurostat meldt dat er in Spanje 5% minder zeugen zijn. Dat zou in cijfers neerkomen op een daling van 138.000 zeugen, maar er bestaan twijfels over de juistheid van deze cijfers. In Polen daalt de zeugenstapel met 4,5%, tot 614.000 zeugen. Duitsland laat een daling van 1,4% zien, tot 1,39 miljoen zeugen. Alleen Hongarije rapporteerde een aanzienlijke stijging van het aantal zeugen met 5,4%. In Denemarken zien we een lichte stijging van de zeugenstapel, namelijk met 0,5% tot 1,15 miljoen dieren. En ook de Franse zeugenstapel is dit voorjaar gegroeid met 0,8% tot 853.000 zeugen.

Hoe groot het effect van deze daling van de zeugenstapel zal zijn op varkensvleesproductie in 2026 en 2027 is nog onduidelijk.

EuroStat/Varkens/AV